

Вікторія Сергіївна ЯКОВЧЕНКО

аспірант,
кафедра міжнародних економічних відносин,
Київський національний торговельно-економічний університет
E-mail: jinnikas@i.ua

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ В МЕЖАХ ГАТТ/СОТ

Яковченко, В. С. Забезпечення транспарентності регулювання міжнародної торгівлі в рамках ГАТТ/СОТ / Вікторія Сергіївна Яковченко // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2018. – Том 28. – № 1. – С. 99-104. – ISSN 1993-0259.

Анотація

У статті розглянуто основні положення угод СОТ з торгівлі товарами і послугами, що передбачають дотримання принципу транспарентності. Проаналізовано значення чинника транспарентності для розвитку міжнародної торгівлі. Визначено основні механізми забезпечення транспарентності регулювання міжнародної торгівлі на національному та багатосторонньому рівні. Окреслено зобов'язання членів СОТ щодо дотримання принципу транспарентності. Розглянуто основні проблеми застосування принципу транспарентності СОТ у сфері двосторонніх угод про вільну торгівлю.

Ключові слова: транспарентність; міжнародна торгівля; зовнішньоторговельна політика; Генеральна угода з тарифів і торгівлі; Світова організація торгівлі; нотифікація; режим найбільшого сприяння; торгові суперечки; зона вільної торгівлі.

Viktoriia Serhiivna YAKOVCHENKO

PhD Student,
Department of International Economic Relations,
Kyiv National University of Trade and Economics
E-mail: jinnikas@i.ua

TRANSPARENCY PROVIDING FOR INTERNATIONAL TRADE REGULATION WITHIN GATT / WTO

Abstract

The article deals with the main principles of the WTO agreements as for the trade in goods and services that provide for transparency. The importance of the factor of transparency for the development of international trade is analysed. The main mechanisms for ensuring the transparency of regulation of international trade at the national and multilateral level are determined. The obligations of WTO members to respect the principle of transparency are outlined. The main problems of application of the principle of WTO transparency in the field of bilateral free trade agreements are considered.

Keywords: transparency; international trade; foreign trade policy; General Agreement on Tariffs and Trade; World Trade Organization; Notification; most favoured mode; trade disputes; Free trade zone.

JEL classification: F53, F55

Вступ

Транспарентність – це один з базових принципів функціонування багатосторонньої торговельної системи, однак угоди СОТ не містять чіткого і однозначного визначення цього принципу. При цьому, в економічній теорії чинник транспарентності традиційно розглядається в контексті впливу на рівень транзакційних витрат і поведінку учасників ринку в умовах асиметричного доступу до інформації. Теорія визнає, що цей фактор є істотним з точки зору зниження не тільки рівня витрат, а й можливості

забезпечення ефективного функціонування конкуренції і ринкових механізмів загалом. З огляду на зазначене, постає необхідність більш детального розгляду сутнісних характеристик транспарентності в регулюванні міжнародної торгівлі та особливостей її впливу на розвиток сучасних міжнародних економічних відносин.

Проблемам регулювання в зовнішньоторговельній політиці присвячено публікації низки вітчизняних вчених-економістів, серед яких А. А. Мазаракі і Т. М. Мельник [1], Г. І. Башнянин [14] та ін. Їх праці становлять вагомий внесок у визначення сутності та складових елементів регулювання міжнародної торгівлі. Проблеми транспарентності у своїх працях розглядали М. А. Баранова [2], І. М. Квеліашвілі [3], М. Г. Нікітіна [4], С. В. Галько [5], В. Г. Андрійчук [6]. Ними ґрунтовно опрацьовано міжнародні зобов'язання України щодо забезпечення транспарентності ЗЕД, закріплені в нормах ГАТТ/СОТ та положеннях Угоди про асоціацію з країнами ЄС. Віддаючи належне існуючим напрацюванням, необхідно зазначити, що всебічне дослідження норм СОТ, якими регулюється питання транспарентності, досі не знайшло свого відображення у вітчизняній науковій літературі. Це обумовлює необхідність подальших досліджень у цьому напрямку.

Мета статті

Мета статті полягає у всебічному визначенні особливостей принципу транспарентності в регулюванні міжнародної торгівлі на основі комплексного узагальнення та систематизації відповідних норм і правил, передбачених у рамках СОТ.

Виклад основного матеріалу дослідження

Джерелами регуляторних норм у сфері забезпечення транспарентності в міжнародній торгівлі товарами та послугами є:

- положення, які містяться в додатках з першого по третій до Марракешської угоди про заснування СОТ [7];
- протоколи про приєднання країн до СОТ.

При цьому очевидно, що додаткові зобов'язання, взяті членами організації в ході свого приєднання до СОТ, є індивідуальними саме для цих членів, а тому не поширюються на інших учасників СОТ і варіюються за ступенем жорсткості залежно від зобов'язань кожної конкретної приєдналася країни до організації.

Ще на стадії зародження системи СОТ держави внесли в текст ГАТТ-47 мінімальний набір норм та правил, що стосуються опублікування нормативних правових актів і нотифікацій. Вже тоді було зрозуміло, що без гарантованого доступу торгових операторів до законодавства країн, у яких вони здійснюють свою діяльність, а також без забезпечення достатнього рівня передбачуваності такого законодавства і його змін, неможливо забезпечити передбачуваність всієї багатосторонньої торговельної системи. Для досягнення цілей, заявлених у преамбулі ГАТТ-47, учасники ЗЕД повинні бути заздалегідь проінформовані про зміни в національному регулюванні країн-торговельних партнерів.

У частині публікації нормативних правових актів базові правила містяться в ст. Х ГАТТ-47. Її можна розділити на кілька важливих складових:

- пункт 1 цієї статті вимагає того, що закони, правила, судові рішення та адміністративні правила загального застосування повинні бути негайно опубліковані таким чином, щоб уряди та учасники зовнішньоторговельних відносин мали можливість ознайомитися з ними. Ця норма поширюється на відповідні регуляторні акти, пов'язані з: класифікацією або оцінкою товарів для митних цілей; рівнями митних ставок та зборів; обмеженнями або заборонами щодо імпорту/експорту; платежами, які впливають на продаж; дистрибуцією, транспортуванням, страхуванням; інспекцією митних складів тощо;
- пункт 1 також зобов'язує членів СОТ публікувати міжнародні угоди, «які впливають на міжнародну торговельну політику», але не містить вимоги до форми опублікування і надання зацікавленим особам доступу до таких міжнародних угод. У цьому ж пункті є винятки із загального правила публікації національного законодавства та міжнародних угод: в останньому реченні цього пункту сказано, що ніщо не повинно вимагати від сторони розкривати конфіденційну інформацію, якщо це може перешкоджати виконанню законів або іншим чином суперечити суспільним інтересам, завдати шкоди законним комерційним інтересам окремого підприємства (приватного або публічного);
- пункт 2 статті Х встановлює, що жоден захід загального застосування, що чинить вплив на рівень мита або іншого збору щодо імпорту, або встановлює нову чи більш обтяжливу вимогу, обмеження/заборону імпорту чи на переказ платежів, не може набути чинності до моменту його офіційного опублікування. Це, втім, не гарантує того, що оператору буде надано час, необхідний для адаптації до нових умов торгівлі. Крім того, на відміну від ГАТС, ГАТТ не містить визначення поняття «захід», а пункт 2 цієї статті не містить переліку видів актів, які підпадають під його дію [8].

Стаття Х також містить декілька положень, які стосуються адміністрування актів загального застосування, що також підвищує рівень транспарентності через підвищення рівня передбачуваності застосування законодавства кожним членом СОТ. Пункт 3 статті Х ГАТТ вимагає від кожної країни адмініструвати свої закони, правила, рішення і вказівки, перераховані в пункті 1 цієї статті, однаково, неупередженим і зрозумілим чином. У цьому пункті також йдеться про те, що кожна договірна сторона зобов'язана зберігати на своїй території судові, арбітражні або адміністративні трибунали для цілей, серед іншого, негайного перегляду і коригування адміністративних дій, пов'язаних з митними питаннями. Існуючі або створювані органи повинні бути незалежні від адміністративних органів, чії рішення вони повинні переглядати, а рішення повинні бути обов'язковими для виконання всіма адміністративними органами.

Принагідно слід зауважити, що у практиці Органу з вирішення спорів СОТ стаття Х є досить поширеною підставою для оскарження заходів торговельних партнерів: з майже 500 спорів, які розглядаються в межах механізму вирішення спорів СОТ на даний момент, у більш ніж 100 випадках заходи оскаржувалися на предмет відповідності різним положенням цієї статті. Однак ця стаття не використовується самостійно, а виступає додатком до заяв про порушення інших положень ГАТТ.

Подальші угоди, укладені за підсумками Уругвайського раунду, сформулювали міжнародні зобов'язання для членів СОТ у нових сферах і розширили існуючі зобов'язання з питань транспарентності. Зокрема, Генеральна угода з торгівлі послугами (ГАТС) містить ті ж положення щодо принципу транспарентності, що й ГАТТ, однак доповнює їх у сфері заснування так званих контактних точок. Пункт 3 статті III ГАТС передбачає, що члени СОТ повинні заснувати на своїй території, як мінімум, одну контактну точку, до функцій якої входить надання специфічної інформації іншим членам СОТ за їх запитом щодо будь-яких питань, на які поширюються зобов'язання членів СОТ щодо нотифікацій. При цьому ГАТС не встановлює будь-яких спеціальних вимог до роботи зазначених контактних точок. Вони можуть бути державними або приватними, функціонувати винятково в мережі Інтернет або мати офіс на території країни-члена СОТ [9].

Іншим положенням, спрямованим на підвищення рівня транспарентності регулювання міжнародної торгівлі, є вимога пункту 3 статті VI ГАТС. Він зобов'язує компетентні органи інформувати заявника, що подає запит на отримання ліцензії, про прийняте ними за такою заявою рішення. До винесення остаточного рішення компетентні органи повинні інформувати заявника про статус його заяви за його ж запитом.

Інші угоди СОТ також містять специфічні вимоги по транспарентності. Одні встановлюють, наприклад, більш широке коло питань, до яких застосовуються правила про опублікування регуляторних актів. Зокрема, Угода про технічні бар'єри в торгівлі (ТБТ) та Угода про санітарні та фіто-санітарні заходи (СФЗ) вимагають опублікування проектів нормативно-правових актів та створення спеціалізованої контактної точки. Деякі інші угоди передбачають специфічні правила щодо нотифікації окремих заходів (наприклад, Угода про спеціальні захисні заходи і Угода про субсидії та компенсаційні заходи).

Особливо слід відзначити угоди по ТБТ та СФЗ, що забезпечують найвищий рівень транспарентності, адже вони вимагають не просто інформування про ухвалені і діючі заходи регулювання, а й прозорості на етапі розробки таких заходів і відповідної нормативно-правової бази. Ними передбачається, по-перше, публікація планів розробки нових нормативних актів, що містять вимоги до продукції, а по-друге, надання можливості ознайомлення з проектами таких документів і коментарями до них [10]. Крім того, непрямим чинником транспарентності є вимога використовувати як основу при розробці обов'язкових вимог до харчової продукції міжнародні стандарти (або відповідні документи міжнародних організацій, наприклад ФАО – продовольчої та сільськогосподарської організації) [11]. Хоча це прямо не пов'язано власне з наданням інформації, але фактор гармонізації дозволяє підвищити ступінь передбачуваності в процесі розробки і прийняття нового законодавства.

Нестандартний шлях було обрано при розробці Угоди про торговельні аспекти інтелектуальної власності (ТРИПС). Ідеї, закладені в статті 63 ТРИПС, за своєю суттю повторюють всі вищеописані, статтею передбачено і публікацію актів та міжнародних угод, пов'язаних з предметом регулювання ТРИПС, і нотифікацію відповідних законодавчих актів у спеціалізованому органі – Раді з ТРИПС, і відповіді на запити країн-членів СОТ, і застереження про захист конфіденційної інформації. Однак, якщо у всіх інших угодах організації питання транспарентності регулюються окремими статтями або спеціалізованими додатками, мета яких полягає у встановленні стандартів транспарентності, то розробниками ТРИПС транспарентності було дано нову мету – запобігання і врегулювання спорів. Саме так називається частина V цієї Угоди, до складу якої входить стаття 63 [12]. Таким чином, крім традиційної мети підвищення обізнаності членів СОТ про заходи торгової політики один одного, абсолютно справедливо вказується на можливість за допомогою такої обізнаності запобігти спорам, пов'язаним, наприклад, з нерозумінням членами СОТ цілей або порядку застосування окремих заходів партнера.

Особлива проблема полягає у забезпеченні прозорості процесу укладання угод про вільну

торгівлю на двосторонньому чи регіональному рівні та, відповідно, створення і функціонування зон вільної торгівлі (ЗВТ), оскільки це є допустимим винятком з базового недискримінаційного принципу ГАТТ / СОТ – режиму найбільшого сприяння (РНС). Позаяк ЗВТ передбачають особливі (теоретично більш ліберальні) взаємні зобов'язання учасників щодо взаємної лібералізації торгівлі, забезпечення прозорості має велике значення перш за все для запобігання дискримінаційного використання вилучень з режиму найбільшого сприяння при укладанні ЗВТ і таким чином збереження цілісності багатосторонньої системи регулювання торгівлі. Важливий і практичний аспект забезпечення прозорості ЗВТ полягає у тому, що в протилежному випадку бізнес не буде в змозі адекватно використовувати пов'язані зі створенням ЗВТ можливості (наприклад, зміни умов конкуренції і товаропотоків). Система прозорості в цій сфері містить зобов'язання щодо інформування (нотифікації), огляду діяльності ЗВТ, створення інформаційних ресурсів з тематики ЗВТ (база даних ЗВТ СОТ). При цьому правила забезпечення прозорості встановлюються як положеннями ГАТТ, так і додатковими рішеннями органів СОТ, які наразі функціонують на тимчасовій основі.

Розглянувши передбачені в СОТ механізми дотримання прозорості в регулюванні міжнародної торгівлі, можна узагальнити три основні елементи цього принципу: доступ до законодавства, інформування про зміни в регуляторному середовищі, функціонування контактних точок з метою надання інформації зацікавленим особам з питань торгової політики (рис. 1).

Рис. 1. Елементи забезпечення принципу прозорості в рамках СОТ

**Укладено автором.*

Насамкінець слід зазначити, що на сьогодні існуючих правил недостатньо для забезпечення належного рівня передбачуваності в регулюванні міжнародної торгівлі країн-членів СОТ. У зв'язку з цим у ході Дохійського раунду переговорів прийнято рішення по розробці уточнених і поліпшених правил, у тому числі тих, що передбачені статтею Х ГАТТ. Результатом цієї роботи стало прийняття в листопаді 2014 р. Протоколу про внесення змін до Марракешської угоди за допомогою залучення в перелік багатосторонніх угод Угоди про спрощення торгівлі (УСПТ), переговори по тексту якої були раніше завершені в ході Міністерської конференції СОТ на Балі в грудні 2013 р.

Переважна частина положень УСПТ присвячена саме питанням доступності інформації, необхідної для здійснення міжнародної торгівлі, інформаційного співробітництва органів різного рівня і порядку надання відповідної інформації. При цьому, мандат переговорів Дохійського раунду чітко говорить саме про уточнення і поліпшення окремих правил ГАТТ. Відтак УСПТ не замінює собою статтю Х ГАТТ, а доповнює і роз'яснює її положення.

Основними нововведеннями УСПТ до розширення механізмів забезпечення прозорості в регулюванні міжнародної торгівлі стали:

- зобов'язання розміщувати в мережі Інтернет інформацію, що стосується процедур імпорту, експорту і транзиту, з роз'ясненнями, які кроки оператори мають зробити для здійснення відповідних операцій, а також з розміщенням зразків і форм необхідних документів, адрес контактних точок;
- зобов'язання надавати можливість та необхідний час для того, щоб зацікавлені особи могли надати свої коментарі щодо проектів нормативних правових актів загального застосування, які зачіпають питання переміщення, випуску та митного очищення товарів, разом із товарами, що знаходяться в транзиті;

-
- зобов'язання створити спеціальні контактні точки з питань митного співробітництва, а також з інших питань, пов'язаних з імпортом, експортом і транзитом. Крім того, сторонам вдалося досягти домовленості щодо великого блоку питань, пов'язаних із співпрацею митних органів. Вони стосуються поширення найкращих митних практик, інформування операторів про їхні обов'язки, обміну інформацією між митними органами;
 - у частині зборів, пов'язаних з імпортом та експортом, сторони також передбачили додаткові правила (зобов'язання). Повинні бути опубліковані не тільки розміри самого збору, а й його розрахунок і обґрунтування, орган, відповідальний за відповідний збір, і опис процедури його сплати [13].

Як видно, система забезпечення транспарентності в межах СОТ продовжує свій неухильний розвиток на шляху до формування глобальних норм і правил забезпечення прозорості, передбачуваної та ефективної зовнішньоторговельної політики в країнах світу.

Висновки і перспективи подальших розвідок

Дотримання принципу транспарентності залишається одним з наріжних каменів функціонування багатосторонньої торговельної системи. У його основі лежить надання членами СОТ всебічного доступу до інформації, що стосується їх сучасного стану та перспектив зміни режиму регулювання зовнішньої торгівлі. Норми і правила в межах СОТ, що регулюють дотримання принципу транспарентності, постійно вдосконалюються та охоплюють все більший спектр міжнародного обміну інформацією з питань державного управління зовнішньоторговельними відносинами. З огляду на те, що, крім загальних зобов'язань із забезпечення транспарентності, кожна країна при вступі до СОТ бере також індивідуальні зобов'язання у цій сфері, перспективним напрямом подальших досліджень є аналіз відповідних зобов'язань, які на себе взяла Україна.

Список літератури

1. Мазаракі, А. А. Регуляторна політика у сфері зовнішньої торгівлі: монографія / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 469 с.
2. Баранова, М. А. Обеспечение прозрачности международного регулирования торговли товарами и услугами в рамках соглашений ГАТТ/ВТО / М. А. Баранова // Торговая политика. Trade Policy. – 2017. – №1/9. – С. 9-22.
3. Квеліашвілі, І. М. Реалізація принципу транспарентності у відносинах органів доходів і зборів із бізнесом та громадськістю / І. М. Квеліашвілі // Публічне адміністрування: теорія і практика. – 2016. – Вип. 2(16) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2016-02\(16\)/14.pdf](http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2016-02(16)/14.pdf).
4. Никитина, М. Г. Развитие внешнеторговой политики государства в рамках реализации принципа транспарентности / М. Г. Никитина, М. М. Кузнецов // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. – 2014. – Вип. 8. – С. 107-112.
5. Галько, С. В. Класифікація товарів як інструмент транспарентності міжнародної торгівлі / С. В. Галько, В. Н. Осієвська // Товари і ринки. – 2016. – № 1. – С. 32-47.
6. Андрійчук, В. Г. Черговий раунд переговорів країн-членів СОТ і гіпотетичні можливості впливу його результатів на умови розвитку світової торгівлі та зовнішньої торгівлі України зокрема / В. Г. Андрійчук, Є. І. Іванов // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2014. – Вип. 119. – Ч.2. – С. 4-14.
7. Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization / WTO legal texts [Electronic Resource]. – Mode of access: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/04-wto_e.htm.
8. The General Agreement on Tariffs and Trade (GATT 1947) / WTO legal texts [Electronic Resource]. – Mode of access: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/gatt47_01_e.htm.
9. The General Agreement on Trade in Services / WTO legal texts [Electronic Resource]. – Mode of access: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/26-gats.pdf.
10. Agreement on Technical Barriers to Trade / WTO legal texts [Electronic Resource]. – Mode of access: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/17-tbt.pdf.
11. The WTO Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures (SPS Agreement) / WTO legal texts [Electronic Resource]. – Mode of access: https://www.wto.org/english/tratop_e/sps_e/spsagr_e.htm.
12. Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights / WTO legal texts [Electronic Resource]. – Mode of access: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/27-trips.pdf.
13. The Trade Facilitation Agreement / WTO legal texts [Electronic Resource]. – Mode of access: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/tfa-nov14_e.htm.
14. Державне регулювання зовнішньоторговельної діяльності в перехідній економіці України (проблеми ефективності) / Г. І. Башнянин, І. Р. Боднар, Я. С. Лапчук, О. М. Свінцов. – Львів: видавництво ЛКА, 2004. – 103 с.

References

1. Mazaraki, A. A. & Melnyk, T. M. (2010). *Rehuliatorna polityka u sferi zovnishnoi torhivli* [Regulatory policy in the field of foreign trade].
2. Baranova, M. A. (2017). Obespechenye prozrachnosti mezhdunarodnoho rehulyrovanyia torhovly tovaramy y usluhamy v ramkakh sohlashenyi HATT/VTO. *Torhovaia polytyka*, 1/9, 9-22.
3. Kveliashvili, I. M. (2016). Realizatsiia pryntsyphu transparentnosti u vidnosynakh orhaniv dokhodiv i zboriv iz biznesom ta hromadskistiu [Realization of the principle of transparency in relations of revenue and fees bodies with business and the public]. *Publichne administruvannia: teoriia i praktyka*, 2(16). Retrieved from: [http://www.dbuapa.dp.ua/zbirnik/2016-02\(16\)/14.pdf](http://www.dbuapa.dp.ua/zbirnik/2016-02(16)/14.pdf).
4. Nykytyna, M. H. & Kuznetsov, M. M. (2014). Razvitie vneshnetorhovoi politiki hosudarstva v ramkakh realizatsii printsipa transparentnosti [Development of foreign trade policy under implementation of the transparency principle]. *Visnyk Mariupolskoho derzhavnoho universytetu. Serii: Ekonomika*, 8, 107-112.
5. Halko, S. V. & Osievska, V. N. (2016). Klasyfikatsiia tovariv yak instrument transparentnosti mizhnarodnoi torhivli [Classification of goods as an instrument for the transparency of international trade]. *Tovary i rynky*, 1, 32-47.
6. Andriichuk, V. H. & Ivanov, Ye. I. (2014). Cherhovyi raund perehovoriv krain-chleniv SOT i hipotetychni mozhlivosti vplyvu yoho rezultativ na umovy rozvytku svitovoi torhivli ta zovnishnoi torhivli Ukrainy zokrema [Regular round of WTO negotiations and hypothetical possibility of its influence on conditions of world trade and foreign trade of Ukraine in particular]. *Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn*, 119(2), 4-14.
7. *Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization*. (n.d.). Retrieved from: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/04-wto_e.htm.
8. *The General Agreement on Tariffs and Trade (GATT 1947)*. (1947). Retrieved from: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/gatt47_01_e.htm
9. *The General Agreement on Trade in Services*. (n.d.). Retrieved from: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/26-gats.pdf
10. *Agreement on Technical Barriers to Trade*. (n.d.). Retrieved from: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/17-tbt.pdf
11. *The WTO Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures (SPS Agreement)*. (n.d.). Retrieved from: https://www.wto.org/english/tratop_e/sps_e/spsagr_e.htm
12. *Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights*. (n.d.). Retrieved from: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/27-trips.pdf
13. *The Trade Facilitation Agreement*. (n.d.). Retrieved from: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/tfa-nov14_e.htm.

Стаття надійшла до редакції 22.03.2018 р.